

ՔԱՂԱՔԱՂԱՔԱՆ ՏԵՄԱԽՐԱՆ

Վիճակ, 28 Յուլիուս 1890:

Յունուար ամսոյն նշանակալից դէպքերէն մին էր Սպանիոյ մամուլ թագաւորին մահացու հիւանդութիւնը: Գրեթէ շաբաթ մը մահուան ու կենաց մէջ կը տատանէր մամուլ թագաւորը. սակայն այժմ ոչ միայն ամենայն վտանգ անցած է, այլ նաեւ գրեթէ բոլորովին ապաքինած է կրօնանք ըսել, եւ փառք տալով Արարչին ինդոկացի ըլլալ Սպանիոյ ժողովրդեան. վասն զի սոյն ազգին նորազոյն պատմութիւնը միզի ըստ ճաւականին ծանօթ է, թէ ինչ մեծամեծ խողովութիւնք կը յառնեն այսպիսի մեծ ու անակնկալ փոփոխութեան մը ժամանակ:

Թագաւորին հիւանդութեան տագնապն ու երկելոյր մէկ կողմանէ, մէկալ կողմանէ պաշտօնէից հրաժարումն եւ նոր պաշտօնարան մը կազմելու դժուարութիւնը խեղճ Բրիսթլինէ թագուհին մեծապէս աղմկած էին. սակայն սոյն արի թագուհին առանց կորսնցընելու իր առ Աստուած վստահութիւնն, իր քնածին խոհեմութեամբ ազատեցաւ այն տագնապներէն: Սակասդա պաշտօնէից զահեռիցուն որ թագաւորին ծանր հիւանդութեան ատեն թագուհւոյն թեւ թիկունք եղած էր, յանձնեց նոր պաշտօնարան մը կազմել, որ այս երկրորդ անգամ առանց այնչափ մեծ դժուարութեան ի գլուխ ելաւ:

Անգղիոյ ու Բորդուկալի մէջ Ափրիկէի գաղութականութեանց պատճառաւ կռիւ մը ծագած էր: Անգղիա կը պահանջէր որ Բորդուկալ տեղի տայ եւ երբ Բորդուկալի կառավարութիւնը կը դանդաղէր կատարելու, պահանջումն անկրաւ համարելով, Անգղիոյ կառավարութեանն սպառնալից վերջնագիր մը գնաց, որուն հետեւութեամբ Բորդուկալի կառավարութիւնը ընդադատեալ զիջաւ պահանջմանց, սակայն իր հրաժարականն եւս տուաւ: Այսպիսի

սպառնական պահանջում մը Բորդուկալի ժողովուրդն յետին աստիճանի զրգոնք եւ ծայրայեղ յայտարարութեանց առիթ տուաւ. քայքայարեք խոտութեամբ շուտով խաղաղելով ուրիշ անհմայ դիպաց առջեւն աննուեցաւ:

Յունուար 18ին վախճանեցաւ Խտալիոյ թագաւորին եղբայրն Անտոյայի դուքսն ի Դուրին: Այս իշխանը որ Խտալիոյ մէջ շատ սիրուած եւ թագաւորին ամենատատարիմ խորշոպատուններէն մին էր, սակաւ ինչ ժամանակի համար Սպանիոյ թագաւոր եղաւ: Սակայն կանխատես ըլլալով որ զանազան կուսակցութեանց հետ պիտի չկարենայ միաբանիլ եւ զերենք շարիլ, խոհեմազոյն համարեցաւ հրաժարիլ, եւ իր յայրենի երկիրը դառնալ: Դուքսն ինչպէս որ իջրեւ քարի քրիստոնեայ ու կաթողիկեայ հաւատացեալ ապրած էր, նոյնպէս ալ մտաւ:

Կրետէի խնդիրն չլլցաւ տակաւին վերջանալ: Բարձրագոյն Դրան հանած Փէրմանէն այլեւայլ մեկնութիւններ առնելէն ետեւ ալ երկիրը չլլցաւ տակաւին բոլորովին խաղաղիլ:

ԲՈՎԱՆԴԱԳՈՒԹԻՒՆ

- ՌԻՍԻՍԵՆԿՆԵ**
 ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ — Հետազոտութիւնք Նախնեաց
 համկոթնին վրայ. 33:
 ԳՐԱԿԱՆ — Ազաթանգեղոս առ Գէորգայ ասորի ե-
 պիսկապոսի. 36:
 ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ — Լիհաստանի ազգայնոց անցեալն. 39:
 ԼԵՃՈՒԹԱՐԱՆԱԿԱՆ — Չայնապոտութիւն լեհաճայ
 բարադոյն. 41:
ԲՈՐՈՏՏԱԿԱՆ
 ԹԱՓԱՐԱԿԱՆ ԽՈՂՃԸ 44:
ՍՏԵՆԻՍԵԼԻՔ
 ՆՈՐԱՍԻՐԱԿ — Նդեռպատար թագուհւոյն դազաղը.
 47:
 ՏԻՏԵՆԱԿԱՆ — Ոսկեծկան ինամը ծմնու ատեն. 47:
 — Սարգիսը չեմի. 47:
 ՄԱՆՐԱՍԻՐԱԿ — Թղթէ Չաշաբան. 47: — Միլիո-
 նատնաքց քաղաքը. 47:
ՔԱՂԱՔԱՂԱՔԱՆ ՏԵՄԱԽՐԱՆ 48:

ՀՐԱՏԱՐԱՆԻՉ ԵՒ ՊԱՏԱՄԱՆԱՏՈՒ ԽՍՐԱՎՈՐ

Հ. ԲԱՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆՅ

ՎԻԵՆՆԱ. ՄԻԹԱՐԵՆԵՆ 895ԲՆԱ